

Neljapäev, 18. aprill 2013

56. toetab Türgi pühendumust Süüria demokraatlike jõudude osas ning humanitaarabi osutamist üha arvukamatele kodumaalt pagenud Süüria põgenikele; tunnistab asjaolu, et Süürias kiiresti halveneva olukorra tagajärjed piirkonna julgeoleku ja stabiilsuse jaoks suurenevad kordades; palub komisjonil, liikmesriikidel ja rahvusvahelisel üldsusel jätkata Türgi püüete toetamist tulla toime Süüria kriisi paisuva humanitaarmõõtmega; rõhutab ühise arusaama tähtsust ELi ja Türgi vahel humanitaarabi edastamise osas Süüria põgenikele, kes on ajutiselt Türgi territooriumil või ootavad selle piiridel; toonitab, et lisaks humanitaarabile peaksid EL ja Türgi püüdma aktiivselt kujundada välja ühise strateegilise nägemuse Süürias valitsevale traagilisele kriisile lõpu tegemiseks suurema võimenduse saavutamiseks;

57. peab tervitatavaks otsust tõhustada ELi ja Türgi vahelist koostööd mitmes olulises energiat puudutavas küsimuses ning palub Türgilt pühendumist sellele koostööle; usub, et Türgi strateegilist tähtsust ja märkimisväärseid taastuvenergiaallikaid arvestades tuleks hakata kaaluma vajadust alustada läbirääkimisi energeetikapeatüki (15. peatükk) üle, pidades silmas ELi ja Türgi vahelise strateegilise energiadialoogi edasiarendamist; toonitab vajadust tõhusama koostöö järele seoses ELi suunas rajatavate ELi energiakoridoride strateegiaga; on seisukohal, et nii tõhustatud ELi ja Türgi vaheline koostöö kui ka võimalikud 15. peatüki üle peetavad läbirääkimised peaksid ühtlasi ergutama taastuvenergia potentsiaali ja piiriülese elektrienergia ülekande infrastruktuuri arendamist;

58. on seisukohal, et Türgi on ELi jaoks strateegiliselt tähtsas Musta mere piirkonnas oluline partner; ergutab Türgit veelgi toetama ELi poliitikat ja programme selles piirkonnas ning aitama aktiivselt kaasa nende elluviimisele;

59. kutsub komisjoni üles jätkama kodanikuühiskonna organisatsioonide ja inimeselt inimesele suunatud tegevuse toetamist kodanikuühiskonnaga peetava dialoogi, demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi ning elukestva õppe programmide, sealhulgas kultuuri- ja meediaga seotud tegevuse asjaomase rahastamise kaudu;

o

o o

60. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, Euroopa Nõukogu peasekretärile, Euroopa Inimõiguste Kohtu presidendile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Türgi Vabariigi valitsusele ja parlamendile.

P7_TA(2013)0185

Montenegro 2012. aasta eduaruanne

Euroopa Parlamendi 18. aprilli 2013. aasta resolutsioon Montenegro 2012. aasta eduaruande kohta (2012/2860 (RSP))

(2016/C 045/09)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse 29. märtsi 2010. aasta stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingut ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Montenegro Vabariigi vahel ⁽¹⁾,
- võttes arvesse 19.–20. juunil 2003. aastal kokku tulnud Euroopa Ülemkogu järeldusi ja nende lisa pealkirjaga „Lääne-Balkanit käsitlevad Thessaloniki tegevussuunised: Euroopa integratsiooni poole”,
- võttes arvesse komisjoni 9. novembri 2010. aasta teatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Komisjoni arvamus Montenegro Euroopa Liidu liikmeks astumise avalduse kohta” (COM(2010)0670),

⁽¹⁾ ELT L 108, 29.4.2010, lk 3.

Neljapäev, 18. aprill 2013

- võttes arvesse komisjoni 22. mai 2012. aasta aruannet Euroopa Parlamendile ja nõukogule Montenegro edusammude kohta reformide elluviimisel (COM(2012)0222) ja võttes arvesse nõukogu 26. juuni 2012. aasta järeldusi, millega otsustati avada Montenegroga ühinemisläbirääkimised 29. juunil 2012,
  - võttes arvesse komisjoni talituste 10. oktoobri 2012. aasta töödokumenti Montenegrot käsitleva 2012. aasta eduaruande kohta (SWD(2012)0331),
  - võttes arvesse komisjoni 10. oktoobri 2012. aasta teatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Laiemisstrateegia ja peamised ülesanded aastatel 2012–2013” (COM(2012)0600),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu ja Montenegro parlamentaarsete stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomitee 3.–4. aprillil 2012. aastal toimunud neljandal ja 28.–29. novembril 2012. aastal toimunud viiendal kohtumisel vastu võetud deklaratsiooni ja soovitusi,
  - võttes arvesse ELi ja Montenegro kodanikuühiskonna ühise nõuandekomitee esimest koosolekut, mis toimus 2. oktoobril 2012,
  - võttes arvesse Euroopa Nõukogu ministrite komitee soovitus Euroopa piirkondlike ja vähemuskeelte harta kohaldamise kohta Montenegro poolt (mille ministrite komitee võttis vastu 12. septembril 2012. aastal)⁽¹⁾,
  - võttes arvesse Euroopa Nõukogu juhatuse ajutise komisjoni 29. novembri 2012. aasta valimiste vaatlemise aruannet,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 2,
- A. arvestades, et riigi poliitiline juhtkond sai valimistel värske mandaadi püüelda ühinemisläbirääkimiste eesmärkide poole;
- B. arvestades, et Montenegro on teinud märkimisväärseid edusamme teel ELi liikmesuse poole;
- C. arvestades, et mõned ühinemisprotsessi puudujäägid on jätkuvalt kõrvaldamata ja et nendega tuleb tegeleda, eelkõige võidelda organiseeritud kuritegevuse ja korrupsiooni vastu kõrgel tasandil;
- D. arvestades, et ühinemisprotsess peaks jääma jätkuvate reformide edasiviivaks jõuks; arvestades, et kodanikuühiskonnal on reformides ja ELiga integreerumise protsessis asendamatu roll;
- E. arvestades, et Montenegro on esimene riik, kus kohaldatakse uut ELi läbirääkimistega seotud lähenemisviisi, mille puhul keskendutakse rohkem demokraatlikule valitsemisele, põhivabadustele, õigusriigi põhimõttele, kohtusüsteemile ning võitlusele korrupsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastu;
- F. arvestades, et EL on seadnud laiemisprotsessi keskmesse õigusriigi;
- G. arvestades, et Montenegro on ka tulevikus oluline roll piirkonna stabiilsuse tagamises;

Üldised kaalutlused

1. tunneb heameelt nõukogu otsuse üle avada ühinemisläbirääkimised Montenegroga 29. juunil 2012; märgib, et see otsus on suur edusamm kõnealuse riigi ühinemisprotsessis ja selge taaskinnitus ELi pühendumisest Lääne-Balkani Euroopaga seotud tulevikule; rõhutab Montenegro tehtud edusamme, mis märgiti ära komisjoni 2012. aasta eduaruandes;
2. tunneb heameelt rahumeelsete, vabade ja õiglaste ennetähtaegsete parlamendivalimiste läbiviimise üle kooskõlas rahvusvaheliste standarditega; märgib, et valimisseadus on üldiselt kooskõlas Veneetsia komisjoni ja OSCE/ODIHRi soovitustega; toonitab, et õigusraamistik peab olema täielikus kooskõlas OSCE/ODIHRi soovitustega, mille kohaselt ei tohi ühegi kodaniku suhtes kohaldada põhjendamatuid piiranguid; kutsub ametiasutusi üles parandama veelgi valijanimikirjade koostamist ja läbipaistvust kampaaniate rahastamise järelevalve osas ning tagama erakondade rahastamist käsitlevate õigusaktide nõuetekohase rakendamise, sealhulgas kaotades kõik kuritarvitamise vormid, eriti riigi rahaliste vahendite kasutamise poliitilistel eesmärkidel; nõuab lisaks kaebuste nõuetekohast läbivaatamist, et suurendada veelgi vastavalt OSCE/ODIHRi soovitustele rahva usaldust valimisprotsessi vastu;
3. tunneb heameelt uue valitsuse moodustamise üle ja ergutab kõiki poliitilisi jõudusid jätkama kodanikuühiskonnaga peetava konstruktiivse dialoogi ja tiheda koostöö abil keskendumist riigi ELiga integreerumise tegevuskavale;

⁽¹⁾ CM/RecChL (2012)4.

Neljapäev, 18. aprill 2013

4. tunneb heameelt läbirääkimiste avamise üle Montenegroga ja on seisukohal, et see on samuti positiivne märguanne teistele piirkonnas asuvatele riikidele; julgustab Podgorica ametivõime jätkama reformiprotsesse; tunneb samamoodi heameelt ELi uue läbirääkimistega seotud lähenemisviisi üle, mille raames käsitletakse peatükkide 23 ja 24 olulisi küsimusi läbirääkimiste varases etapis, keskendudes rohkem õigusriigi põhimõttele ja andes võimalikult palju aega vajalike õigusaktide ja institutsioonide loomiseks ning usaldusväärse rakendamise läbiviimiseks; on seisukohal, et läbirääkimiste uued peatükid tuleks avada niipea kui võimalik, eeldusel, et jätkatakse reformiprotsessi ja saavutatakse konkreetsed tulemused;

5. märgib rahuloluga, et ühinemiseelse abi rahastamisvahendi (IPA) toetus toimib Montenegros hästi; õhutab Montenegro valitsust ja komisjoni IPA rahastamise haldusmenetlust lihtsustama, et muuta see kättesaadavamaks väiksematele ja tsentraliseerimata kodanikuühendustele, ametiühingutele ja muudele toetusesaajatele;

Poliitilised kriteeriumid

6. tunneb heameelt asjaolu üle, et Montenegro parlamendi järelevalverolli on veelgi tugevdatud seeläbi, et vastu on võetud parlamendiuurimisi käsitlev õigusakt ning muudatused parlamendi kodukorras ja andmete salastamist käsitlevates õigusaktides, samuti on alustatud õigusakti rakendamist, mis käsitleb parlamendi järelevalvet julgeoleku- ja kaitsevaldkonnas; rõhutab asjaolu, et tsiviilkontrolli tagamine relvajõudude üle on demokraatliku reformi tähtis osa; rõhutab vajadust tugevdada veelgi õigusloomealast suutlikkust ja konsulteerimist kodanikuühiskonnaga; kutsub Montenegro parlamenti üles jätkama oma järelevalveülesande tugevdamist, eriti seoses organiseeritud kuritegevuse ja korruptsiooni vastase võitlusega; nõuab parlamendi suuremat kaasamist ühinemisläbirääkimistesse strateegiliste ja poliitiliste arutelude, poliitika analüüsi ja õigusaktide läbivaatamise kaudu erinevates parlamendikomisjonides, et saavutada tähendusrikas järelevalve läbirääkimiste üle; nõuab tugevamat parlamendi kontrolli vastuvõetud õigusaktide ja resolutsioonide rakendamise üle;

7. nõuab tungivalt, et Montenegro parlament võtaks vastu põhiseaduslikud sätted, mille eesmärk on tugevdada kohtusüsteemi õiguslikku sõltumatust, terviklikkust ja vastutust ning suurendada justiitsnõukogu kohtulikku sõltumatust ja ametialast autonoomiat; on seisukohal, et on vaja täiendavaid jõupingutusi, et tagada tulemuspõhine ametisse nimetamine ja karjäärivõimalus;

8. tunneb heameelt meetmete üle, mille eesmärk on suurendada kohtusüsteemi tõhusust, sealhulgas vähendada kohtuasjade mahajäämuseid, kuid on jätkuvalt mures kohtumenetluste pikkuse ja puuduliku taristu pärast paljude kohtute juures; kutsub ametivõime üles kehtestama selged kohtunike ja prokuröride edutamise ja ametialase hindamise kriteeriumid; nõuab suuremat läbipaistvust nõuetekohaste kohtumenetluste ja kohtuotsuste osas;

9. tunneb muret, et seadusega pahuksisse läinud laste kinnipidamisel puuduvad alternatiivid; kutsub ametiasutusi üles edendama meetmeid, et tugevdada kohtusüsteemiga kokkupuutuvate lastega tegelevate professionaalide suutlikkust;

10. nõuab täiendavaid meetmeid professionaalse, tulemusliku, tulemuspõhise ja erapooletu avaliku halduse loomiseks, mis tegelikkuses peaks olema kodanike jaoks loodud teenus; rõhutab, et seda tuleks teha rahaliselt jätkusuutlikul viisil ja piisavate kontrollimehhanismide abil; tunneb heameelt avaliku sektori ulatusliku reformi üle, mille eesmärgiks on ratsionaliseerimine ja ajakohastamine, ja nõuab selle elluviimist;

11. nõuab sidemete tugevdamist poliitikakujundajate ja kodanikuühiskonna vahel; tunneb heameelt valitsusväliste organisatsioonide kaasamise üle ühinemisläbirääkimistega tegelevatesse töörühmadesse, et tagada ühinemisprotsessi aruandekohustus ja läbipaistvus; peab oluliseks, et nad oleksid töörühmade võrdväärset liikmed; tunneb heameelt valitsuse uue e-petitsioonide platvormi üle, mille eesmärk on tõhustada osalusdemokraatiat poliitika kujundamises ja e-valitsuses; julgustab Montenegrot kaaluma riikliku komitee loomist, mis koosneks parlamendi ja kodanikuühiskonna esindajatest ning tegutseks nõuandva foorumina läbirääkimiste perioodil; rõhutab nii valitsuse kui ka parlamendi vastutust kodanike ja kodanikuühiskonna õigeaegse teavitamise eest läbirääkimiste protsessis toimunud arengutest;

12. rõhutab asjaolu, et Montenegro on ratifitseerinud Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) kaheksa peamist tööõiguse konventsiooni ja muudetud Euroopa sotsiaalharta; juhib tähelepanu sotsiaaldialoogi tähtsale rollile ja julgustab Montenegro valitsust tegutsema sotsiaalnõukogus ambitsioonikamalt ning seda veelgi tugevdama; rõhutab sotsiaalnõukogu läbipaistvuse ja tõhususe suurendamise tähtsust; julgustab Montenegro ametivõime muutma tööseadust, et viia see kooskõlla ELi õigustikuga;

Neljapäev, 18. aprill 2013

13. tunneb muret selle pärast, et tööturg toimib nõrgalt ning töötus suureneb jätkuvalt ja selle määr on praegu 20%; tunneb heameelt aastateks 2012–2015 loodud tööhõive ja inimressursi arendamise riikliku strateegia üle; julgustab Montenegro ametiasutusi kiiresti rakendama strateegiat, parandama riikliku tööhõiveameti suutlikkust ja suurendama jõupingutusi, et tegeleda vähese aktiivsusega, tööhõive määrade ning olemasolevate oskuste ja vajaduste mittekattuvusega;

14. peab kahetsusväärseks asjaolu, et korruptsioon on endiselt üldlevinud nähtus; ergutab valitsust rakendama järjepidevalt korruptsioonivastaseid meetmeid ja meetmeid, mis on seotud huvide konfliktiga, sealhulgas uut erakondade rahastamise seadust; peab oluliseks jätkata uurimiste usaldusväärse läbiviimise ja süüdimõistvate kohtuotsustega, eelkõige kõrgel tasandil toimunud korruptsioonijuhtumite puhul, et tugevdada veelgi ennetusvahendeid ja teadlikkuse suurendamise kampaaniaid ning kaitsta kodanikke, kes teatavad korruptsioonijuhtumitest; toonitab vajadust tugevdada ametitevahelist koostööd, tõhustada sellega seotud järelevalveasutuste haldussuutlikkust ning rakendada korruptsioonivastaste riikide rühma (GRECO) vastavaid soovitusi, et suurendada erakondade ja valimiskampaaniate rahastamise läbipaistvust; nõuab konkreetsete tulemuste saavutamist kõrgel tasandil toimuvate korruptsioonijuhtumite uurimisel, sealhulgas vastuoluliste erastamisjuhtumite uuesti hindamist;

15. kutsub valitsust üles tugevdama õigusraamistikku ja suurendama õiguskaitseasutuste suutlikkust organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemisel; nõuab siseriikliku, piirkondliku ja rahvusvahelise koostöö laiendamist, eriti finantsuurimise valdkonnas; avaldab kiitust meetmete eest, mida võetakse inimkaubanduse ennetamiseks ja selle vastu võitlemiseks, kuid nõuab tulemuslikke uurimisi ja vastutuselevõtmist, samuti meetmeid inimkaubandusega tegelevate õiguskaitseasutuste ja kohtute suutlikkuse suurendamiseks ning ohvrite, eriti laste ja naiste kindlakstegemiseks ja nende kaitse tugevdamiseks;

16. kutsub Montenegro valitsust ja parlamenti üles töötama enne 2013. aasta toimuvaid presidendivalimisi välja ja võtma vastu uue seaduse Montenegro presidendi valimiskampaania rahastamise kohta, mis on kooskõlas uue erakondade rahastamise seadusega ja teiste riikide rahvusvaheliste parimate tavadega, et takistada avaliku sektori vahendite kuritarvitamist;

17. kutsub Montenegro parlamenti üles võtma vastu käitumiseeskiri huvide konflikti vältimiseks ning avaldama teave parlamendiliikmete majanduslike huvide kohta;

18. märgib, et meediakeskkond on poliitikasuundade lõikes erinev ja lahknev; nõuab tungivalt, et pädevad ametiasutused tagaksid meedia pluralismi ja sõnavabaduse ning edendaksid seda, hoides meedia vabana poliitilistest ja muudest sekkumistest, arvestades, et meediavabaduse tagamine on ELi keskseid põhimõtteid; tuletab meelde, kui oluline on edendada vastutustundlikku meediat ja toimetustundlikku sõltumatust;

19. tunneb heameelt edusammude üle au teotamise ja laimu kriminaalmenetlusest välja jätmisel; peab oluliseks nõuetekohaselt uurida kõiki ajakirjanike vastu suunatud ähvardusi ja rünnakuid ning ajakirjandusvabaduse ohustamise juhtumeid ning esitada vastavad süüdistused; tunneb muret asjaolu pärast, et politseiuurimised Montenegro meediasindajate ja -rajatiste vastu suunatud vägivallarünnakute asjus ei ole siiani lõppenud ühegi lõpliku kohtuotsusega; toonitab, et tuleb taastada õiglus ohvrite suhtes; kutsub ametivõime üles tagama reguleerivate asutuste sõltumatuse, jätkusuutlikkuse, järelevalvesuutlikkuse ja toimimise ELi standardite alusel;

20. kutsub Montenegro parlamenti üles tagama Montenegro asutuste läbipaistvust ning eelkõige avaldama teavet, mis võiks paljastada korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse, rakendades selleks asjakohaselt uut seadust teabele vaba juurdepääsu kohta vastavalt Euroopa Inimõiguste Kohtu standarditele ja parimatele rahvusvahelistele tavadele;

21. tunneb heameelt vähemuste ja puudega inimeste kaitse ja kaasatuse osas tehtud edusammude üle; tunnistab siiski, et eelkõige romade, aškalite ja egiptlaste kaasamist tuleb parandada, eelkõige asjakohaste poliitikadokumentide rakendamise abil; kutsub ametiasutusi üles võtma lisameetmeid, et võidelda diskrimineerimisega ja suurendada probleemist teadlikkust, parandada kõnealuste rühmade elutingimusi, juurdepääsu sotsiaalkindlustus-, tervishoiu-, haridus-, eluaseme ja tööhõiveteenustele, tagada nende nõuetekohane osalemine avalikes teenustes, pöörates erilist tähelepanu romadest, aškalitest ja egiptlastest elanikkonnale, sealhulgas kõigi laste juurdepääs kaasavale haridusele, ja kaitsta nende kultuuripärandit ja kultuurilist identiteeti; mõistab hukka homo-, bi- ja transseksuaalide kogukonna liikmete vastu suunatud füüsilised ja verbaalsed rünnakud ning kutsub ametivõime üles tegema kõik endast oleneva selliste rünnakute ärahoidmiseks; rõhutab valitsuse ja kõigi erakondade vastutust salliva ja kaasava õhkkonna loomise toetamisel võetavate ennetavate meetmete eest;

Neljapäev, 18. aprill 2013

22. tunneb heameelt valitsuse pühendumise üle diskrimineerimisvastasele võitlusele seksuaalse sättumuse ja soolise identiteedi alusel, mis hõlmab rahvusvahelise konverentsi „Üheskoos diskrimineerimise vastu” korraldamist 2012. aasta märtsis, millest võtsid osa piirkonna kõrgema tasandi valitsusasutused, et arutada homo-, bi- ja transseksuaalide sotsiaalset ja õiguslikku olukorda; peab tervitatavaks homo-, bi- ja transseksuaalide varjupaiga loomist ning loodab, et sellele tagatakse rahastamine; kutsub valitsust üles tegema koostööd vabühendustega, et vältida edasisi rünnakuid ja diskrimineerimist; jääb ootama tihedamat koostööd selles valdkonnas; kutsub Montenegro valitsust üles avalikult toetama Podgoricas 2013. aastaks kavandatud geiparaadi plaane ja tagama sellest osavõtjate turvalisuse;

23. märgib, et edusammud naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse vallas on olnud piiratud; toonitab probleemi, et naised on jätkuvalt alaesindatud Montenegro parlamendis ja muudel otsuste tegemise tippkohtadel, tööturul, ja nende tööhõivealaseid õigusi, sealhulgas õigust võrdelele töötasule, eiratakse sageli; ergutab ametiasutusi tugevdama soolise võrdõiguslikkuse eest vastutavaid valitsus- ja muid organeid piisavate inimressursside ja rahaliste vahenditega;

24. märgib, et naistevastane koduvägivald on ühiskonnas jätkuvalt ülekaalus, ja ergutab ametiasutusi suurendama jõupingutusi õigusraamistiku rakendamisel, et selle küsimusega tegeleda ja suurendada vastavat teadlikkust; julgustab ametivõime väljendama muret laste vaesuse pärast ja asjaolu pärast, et neljast vaesest lapsest elab umbes kolm kõrvalistes maapiirkondades, kus puudub juurdepääs põhiteenustele; nõuab ohustatud lastele ja perekondadele paremaid teenuseid ning reforme asjaomaste sotsiaalhoolekande sektorite tugevdamiseks;

Majanduslikud kriteeriumid

25. avaldab Montenegrole kiitust selle eest, et ta on Lääne-Balkani riikides struktuurireformide elluviimisel eeskujuks, ning makromajandusliku ja fiskaalstabiilsuse säilitamise eest majanduskriisist hoolimata; märgib siiski, et valitsemissektori võlg on suurenenud; ergutab valitsust jätkama struktuurireformidega, ratsionaliseerima kulutusi, suurendama tööturu paindlikkust, tegelema kasvava tööpuudusega, edendama inimväärtete töökohtade loomist, suurendama konkurentsivõimet, et saavutada täielikult toimiv turumajandus, ning toetama väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid (VKEsid); kutsub komisjoni üles aitama Montenegrol töötada välja aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu tegevuskava kooskõlas Euroopa 2020. aasta strateegiaga;

26. kutsub Montenegro ametivõime üles säilitama tasakaalu majandusarengu ja keskkonnakaitse vahel; palub valitsusel tagada, et riikliku elektrikompanii erastamine toimub läbipaistvalt ja tehakse kokkulepitud investeeringud; tuletab samuti meelde vajadust viia ennekõike kooskõlla turismi areng ja keskkonnakaitse; nõuab rannikuäärse turismi pikaajalist planeerimist ja tugevate mehhanismide loomist, et vältida keskkonna hävitamist ja korrupsiooni ruumilise planeerimise ja ehitamise valdkonnas;

27. julgustab Podgorica ametiasutusi rakendama ettevõtete klastrite kasutuselevõtu strateegiat, mis võeti vastu 2012. aasta juulis ning mis võiks parandada Montenegro majanduse konkurentsivõimet VKEde tugevdamise ning ekspordipotentsiaali ja tööhõivevõimaluste suurendamise abil;

28. tunneb muret mitteametliku majanduse ulatuse pärast, mis on lahendamist vajav probleem, et kaasata investeeringuid, toetada ettevõtjaid ja kaitsta tõhusalt töötajaid;

Võime täita liikmesusega seotud kohustusi

29. kutsub valitsust üles tõhustama *acquis'* põhivaldkondadega tegelevate riigi institutsioonide institutsioonilist ja haldussuutlikkust ning tugevdama institutsioonidevahelist koostööd ja kooskõlastamist, eelkõige selleks, et kiirendada ettevalmistusi IPA osade detsentraliseeritud haldamiseks struktuurifondide ja Ühtekuuluvusfondi ettevalmistamisel; nõuab professionaalse, tõhusa, tulemuspõhise ja erapooletu avaliku halduse loomisel tehtavate jõupingutuste täiendavat parandamist;

30. ergutab ametiasutusi võtma täiendavaid meetmeid siseriiklike õigusaktide vastavuse saavutamiseks keskkonna- ja kliimaalase *acquis'*ga ning selle rakendamiseks, samuti tugevdama asjaomast haldussuutlikkust ja institutsioonidevahelist koostööd;

31. rõhutab vajadust keskenduda elektrienergia säästvale tootmisele, ühitades majandusliku arengu vajadusi keskkonnakaitsega; tunneb heameelt mõningate edusammude üle taastuvenergia valdkonnas; nõuab täiendavate meetmete võtmist energiatõhususe suurendamiseks ja energiaravustuse kindluse tagamiseks;

32. ergutab edasisi jõupingutusi sellistes valdkondades nagu töötajate vaba liikumine, kapitali vaba liikumine, äriühinguõigus, toiduohutus, veterinaar- ja fütosanitaarpoliitika, maksustamine, ettevõtlus- ja tööstuspoliitika ning finants- ja eelarvealased õigusnormid;

Neljapäev, 18. aprill 2013

Piirkondlik koostöö ja kahepoolsed küsimused

33. toonitab, kui olulised on heanaaberlikud suhted ja peab tervitatavaks Montenegro konstruktiivset rolli piirkondlikus koostöös, eelkõige selle aktiivset osalemist paljudes Kagu-Euroopa piirkondlikes algatustes; avaldab Montenegrole kiitust heade kahepoolsete suhete säilitamise eest kõigi naaberriikidega; peab siiski kahetsusväärseks asjaolu, et peaaegu kõikide naaberriikidega riigipiirides kokkuleppimine ei ole endiselt veel lõpule jõudnud; nõuab jõupingutusi kõigi vastuseta küsimuste heanaaberlikku lahendamiseks ja rõhutab vajadust lahendada kahepoolsed küsimused enne ühinemist; kordab oma üleskutset komisjonile ja nõukogule alustada vastavalt ELi aluslepingutele niisuguse üldiselt kohaldatava vahekohtumehhanismi väljatöötamist, mille eesmärk on lahendada kahepoolsed küsimused laienemisprotsessi osalisriikide ja liikmesriikide vahel;

34. tunneb heameelt Montenegro jätkuva koostöö üle Sarajevo deklaratsiooni protsessi raames seoses pagulaste ja ümberasustatud isikute küsimusega, eelkõige 2012. aasta aprillis toimunud rahvusvahelisel rahastajate konverentsil kokku lepitud piirkondliku eluasemekava üle; rõhutab, et on vaja jätkuvaid jõupingutusi selles protsessis lahendamata küsimuste lahendamiseks;

35. tunneb heameelt Bosnia ja Hertsegoviina, Horvaatia, Montenegro ja Serbia allkirjastatud ministrite deklaratsiooni üle ja piirkondlikus eluasemekavas kokkuleppele jõudmise ning programmi toetuseks eraldatud rahaliste vahendite üle;

36. palub Montenegrol viia oma seisukoht Rahvusvahelise Kriminaalkohtu kohta vastavusse ELi ühise seisukohaga Rooma statuudi terviklikkuse kohta;

37. tunneb heameelt ELi ja Montenegro vahelise kokkuleppe ratifitseerimise ja jõustumise üle, millega luuakse raamistik Montenegro osalemise jaoks Euroopa Liidu kriisiohjamisoperatsioonides;

o

o o

38. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning Montenegro valitsusele ja parlamendile.

P7_TA(2013)0186

Serbia 2012. aasta eduaruanne

Euroopa Parlamendi 18. aprilli 2013. aasta resolutsioon Serbia 2012. aasta eduaruande kohta (2012/2868(RSP))

(2016/C 045/10)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 2. märts 2012. aasta kohtumise järeldusi,
- võttes arvesse stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingut ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Serbia Vabariigi vahel, millele Euroopa Parlament andis nõusoleku 19. jaanuaril 2011 ning mis on liikmesriikides ratifitseerimise lõppjärgus, ning võttes arvesse ka 1. veebruaril 2010. aastal jõustunud kaubandust ja kaubandusküsimusi käsitlevat vahelepingut Euroopa Ühenduse ja Serbia Vabariigi vahel ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust, mis käsitleb EÜ ja Serbia vahelise stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu kohaldamise teatavaid menetlusi: lepingu ja vahelepingu kohaldamise menetlused,
- võttes arvesse nõukogu 18. veebruari 2008. aasta otsust 2008/213/EÜ, millega sätestatakse Serbiaga loodud Euroopa partnerluse põhimõtted, prioriteetid ja tingimused ning tunnistatakse kehtetuks otsus 2006/56/EÜ,⁽¹⁾
- võttes arvesse üldasjade nõukogu 28. veebruari 2012. aasta järeldusi ja Euroopa Ülemkogu 1. märtsi 2012. aasta järeldusi,

⁽¹⁾ ELT L 80, 19.3.2008, lk 46.